

1988/89:4

Prot. 1988/89:4
5 oktober 1988

Onsdagen den 5 oktober

Kl. 18.00

*Anmälan om utskotts-
presidium*

*Meddelande om inter-
pellationer*

1 § Anmälan om utskottspresidium

Talmannen anmälde att konstitutionsutskottet vid sitt konstituerande sammanträde i dag till ordförande utsett Olle Svensson (s) och till vice ordförande Anders Björck (m).

2 § Föredrogs och hänvisades

Proposition

1988/89:10 till jordbruksutskottet

3 § Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkande

1988/89:KU1 om partiernas representation i riksdagens utskott

Talmannen anmälde att han efter samråd med konstitutionsutskottets ordförande och vice ordförande hade beslutat föreslå att konstitutionsutskottets betänkande fick företas till avgörande efter endast en bordläggning.

4 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 5 oktober

1988/89:6 av *Hans Petersson* (vpk) till finansministern om kommunernas ekonomi:

Den tredje vägens politik har inneburit drastiska förändringar för kommunsektorn. Genom åtstramningar har den ekonomiska ramen krympt. Staten har mjölkat kommunsektorn på stora belopp i stället för att hårdare beskatta storfinansens kapitalvinster och den ökande spekulativen.

Som en följd av denna politik har problemen inom kommunsektorn hopats. Det gäller såväl vård som omsorg, skola och kultur. Även andra områden har drabbats.

I den valdebatt som nyligen förts har alla partier framträtt som varande

försvarare av t. ex. en god vård och en bättre skola. Ett särskilt ansvar för att detta blir verklighet har regeringspartiet. Med sina förslag kan regeringen medverka till en förbättring av kommunernas förutsättningar att ge dessa stolta paroller ett reellt innehåll, exempelvis genom förbättrade statsbidrag eller särskilda ekonomiska insatser för att lösa akuta problem.

Tyvärr ser det emellertid ut som en rad landsting och kommuner nu tvingas välja mellan ytterligare höjningar av den orättvisa kommunal- och landstingsskatten eller ytterligare nedskärningar i verksamheten. Detta sker samtidigt som regeringen utlovar sänkta marginalsatser (statsskatten) och samtidigt som det bland framträdande socialdemokrater inom fackföreningsrörelsen på allvar diskuteras förslag om skattesänkningar som "ersättning" för återhållsamma lönekrav i avtalsrörelsen. En sådan utveckling skulle enligt min mening endast skydda bolagen – de skulle få behålla sina vinster i stället för att betala bättre löner. Samtidigt försämras den offentliga sektorns inkomster ytterligare. För kommuner och landsting skulle situationen om möjligt bli än mer pressad.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga finansministern:

Hur ser regeringen på förslagen om skattelättnader som "ersättning" för ett nytt lönetak på låg nivå?

Vilka åtgärder kommer regeringen att föreslå för att en bättre utveckling av den offentliga sektorns socialt och samhällsekonomiskt viktiga delar skall kunna bli verklighet?

1988/89:7 av *Nic Grönvall* (m) till justitieministern om ägaransvaret i svensk lagstiftning:

Begreppet "ägaransvar" i svensk lagstiftning måste bli föremål för debatt. Begreppet används allt oftare och i skilda sammanhang utan att dess betydelse definieras. Av informationer om arbetet i den s. k. ägarutredningen tycks framgå att inom kommittén förekommit överväganden om ägaransvaret. Känt är redan att ägaransvaret spelar betydande roll i de överväganden som förekommit och som skall förekomma om rätten att äga aktier i bankaktiebolag och finansaktiebolag. I skilda sammanhang diskuteras ägarens ansvar i statligt ägda aktiebolag, i vilket fall debatten i allmänhet *numera* innehåller markeringen att ägaren icke har något särskilt ansvar utöver det som aktiebolagslagen ålägger ägare, medan argumentet tidigare var det rakt motsatta.

Ägarens ansvar har inom vissa lagstiftningsområden klart preciserats. Således åligger det fastighetsägare att svara för immissionsskador på andra fastigheter. Likaledes kan det åligger fastighetsägare att svara för vattenskador på lägre liggande fastigheter. En bilägare bär ett speciellt ansvar för det ägda fordonet. Vissa anläggningsägare bär särskilda skadeståndsregler för innehavda anläggningar.

I samtliga de fall där ägaransvaret således anses förekomma vilar detta på en särskild lagbestämmelse, medan i fall som avser ägande av värdepapper och aktier och andra representativa bärare av äganderätten, det allmänt anses att något särskilt ägaransvar – annat är risktagandet med det satsade beloppet – inte anses föreligga.

Mina frågor till statsrådet är följande:

1. På vilka grunder finns ett särskilt juridiskt ägaransvar såvitt gäller aktier och andra representativa bärare av äganderätt?
2. Om sådant ansvar föreligger, gäller då detta ansvar lika för samtliga typer av aktier och värdepapper?
3. Om svaret på den föregående frågan är nej, efterlyser jag den rättsliga grunden för och definitionen på det differentierade ägaransvar som statsrådet därmed åsyftat.

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 5 oktober

1988/89:57 av *Anna Horn af Rantzien* (mp) till utrikesministern om stöd åt frigörelseprocessen i Estland:

I Estland pågår som bekant en frigörelseprocess som syftar i första hand till ekonomisk självbestämmanderätt. Från Estland har kommit förfrågningar om Sverige kan stödja den.

Vill och kan Sveriges regering stödja Estlands folk i dess frigörelseprocess?
I så fall hur?

1988/89:58 av *Åke Wictorsson* (s) till finansministern om förhållandet mellan statlig och kommunal skatteutjämning:

Utgångspunkten för riksdagens beslut om ett särskilt system för regional skatteutjämning i Stockholms läns landsting har varit att den regionala skatteutjämningen inte skulle komma att ersätta den statliga skatteutjämningen utan vara ett komplement till denna. Trots detta har regeringen i beslut denna höst avslagit en framställning från Norrtälje kommun om extra skatteutjämningsbidrag för det bortfall av skatteintäkter som den ändrade beskattningen av fritidshus innebär för kommunen. Motivet har varit att det finns förslag i Stockholms läns landsting om ändrade regler för den regionala skatteutjämningen. För Norrtälje kommun har detta inneburit ett bortfall av ca 10 milj. kr.

Med hänvisning härtill vill jag fråga finansministern:

Hur överensstämmer regeringens beslut i nämnda ärende med riksdagens tidigare ställningstagande om förhållandet mellan statlig och regional skatteutjämning?

1988/89:59 av *Karin Ahrland* (fp) till utrikesministern om hemtagningen av sovjetiska trupper i Afghanistan:

Sovjetunionen har fortfarande trupper i Afghanistan. Enligt uppgift har hälften av de sovjetiska trupperna nu lämnat landet. Enligt Genèveavtalet

Prot. 1988/89:4
5 oktober 1988

Meddelande om frågor

skall tillbakadragandet av samtliga trupper vara avslutat den 15 februari 1989. I dagarna har dock Sovjets utrikesminister Sjevardnadze meddelat att tillbakadragandet upphört. Det finns inte några som helst godtagbara skäl att fördröja det sovjetiska uttåget.

Är regeringen beredd att inom FN eller i andra sammanhang aktivt verka för att Sovjet snarast fortsätter hemtagningen av ockupationstrupperna?

1988/89:60 av *Lars Ernestam* (fp) till jordbruksministern om avskaffande av det s. k. 5:3-bidraget enligt skogsvårdslagen:

Folkpartiet har under en rad av år motionerat om att det s. k. 5:3-bidraget för avverkning av s. k. skräpskog skall avskaffas i sin nuvarande form. Detta förslag har avvisats av regeringen och riksdagens majoritet. I sitt svar på Svenska naturskyddsföreningens enkät inför valet ger socialdemokraterna dock uttryck för motsatt uppfattning och svarar ja på frågan om 5:3-bidraget skall avskaffas. Det är angeläget att regeringen nu klargör sin hållning.

Jag vill därför fråga jordbruksministern:

Avser regeringen att ta initiativ till ett avskaffande av 5:3-bidraget i dess nuvarande form?

6 § Kammaren åtskildes kl. 18.01.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Gunborg Apelgren